

کبریا بخش است از دُرِّ

میش از ۱۲ هزار پند و اندرز

از قرآن کریم، ائمه اطهار و بزرگان ایران و جهان

مؤلف و گردآورنده: محمد صفایان

سال ۱۳۹۱

جلد اول

سر شناسنامه : صفائیان، محمد، ۱۳۳۶-
عنوان و نام پدیدآورنده: گرانیهاتر از در: بیش از ۱۴ هزار پند و اندرز از قرآن کریم، ائمه اطهار (ع)
و بزرگان ایران و جهان / گردآورنده محمد صفائیان.
مشخصات نشر: تهران: مربع، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۳ ج. (۱۶۱ ص.)
شابک: ج. ۱: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۴۵-۱۲-۴؛ ج. ۲: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۴۵-۱۳-۱؛ ج. ۳: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۴۵-۱۴-۸
ج. ۳: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۴۵-۱۴-۸؛ ۴۸۰,۰۰۰ ریال
دوره: ۷-۱۱-۵۳۴۵-۹۷۸-۶۰۰
یادداشت: عنوان دیگر: گنجینه حکمت و چراغ هدایت (بیش از ۱۴ هزار پند و اندرز از
قرآن کریم، ائمه اطهار (ع) و بزرگان ایران و جهان)
عنوان دیگر: گنجینه حکمت و چراغ هدایت (بیش از ۱۴ هزار پند و اندرز از قرآن کریم، ائمه
اطهار (ع) و بزرگان ایران و جهان)
موضوع: بحثه‌گویی‌ها و گزینه‌گویی‌ها
موضوع: اسلام - احادیث - مسائل متفرقه
رده‌بندی کنگره: ۷۱۳۹۰ ص ۶ / ۶۲۷۷ PN
رده‌بندی دیویی: ۲۹۸/۹
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۱۵۵۵۸۰۱
کد پیگیری: ۲۵۵۴۹۲۶

ناشر: نشر مربع

عنوان کتاب: گرانیهاتر از در (بیش از ۱۴ هزار پند و اندرز از قرآن کریم، ائمه اطهار (ع) و بزرگان ایران و جهان)
گردآورنده: محمد صفائیان
ویراستار: ملیحه آبام
چاپ و توزیع: شرکت طرح ساده - تلفن: ۸۸۳۴۵۰۵۱-۲
تاریخ و نوبت چاپ: ۱۳۹۱/اول
شمارگان: ۲۰۰۰
شابک دوره: ۷-۱۱-۵۳۴۵-۹۷۸-۶۰۰
شابک جلد اول: ۴-۱۲-۵۳۴۵-۹۷۸-۶۰۰
قیمت دوره: ۴۸۰,۰۰۰ ریال، دوره سه جلدی

کلیه حقوق برای مولف محفوظ می‌باشد.

فهرست جلد اول

۱۵	 مقدمه
۲۳	 (۱) ازدواج، زن و مرد
۵۱	 (۲) اعتماد به نفس و عزت نفس
۹۹	 (۳) امید، آرزو و تخیل
۱۲۱	 (۴) اندیشه، مطالعه و مشورت
۱۷۳	 (۵) ایمان، تقوا و درستکاری
۲۳۳	 (۶) آزادی، استقلال، عدالت و قانون
۲۷۹	 (۷) پدر، مادر و فرزند
۳۰۱	 (۸) تاریخ و تجربه، پند و انتقادپذیری
۳۳۳	 (۹) تصمیم‌گیری، توانمندی و همت
۳۵۷	 (۱۰) تعلیم، تربیت
۴۲۳	 (۱۱) تغییر و تحول، اراده و انگیزه

فهرست جلد دوم

مقدمه.....	۴۹۳
(۱) تکبر، ریا، تعلق.....	۵۰۱
(۲) تلاش، پشتکار مسئولیت پذیری و کارآیی.....	۵۱۹
(۳) تواضع، قناعت و فروتنی.....	۵۶۷
(۴) جوانی و پیری.....	۵۸۵
(۵) حرص، طمع، بدبینی و عیبجویی.....	۶۰۵
(۶) حسد، کینه، بخل، سخن چینی، غیبت و کبر.....	۶۲۷
(۷) حقیقت و حکمت.....	۶۴۹
(۸) دشمنی و جهل، خشم و ظلم.....	۶۸۱
(۹) راستگویی، دروغگویی.....	۷۱۱
(۱۰) زندگی.....	۷۳۳
(۱۱) سخن گفتن و سخن شنیدن.....	۷۷۱
(۱۲) شکست، ناامیدی، مشکلات، خطاها.....	۸۱۵
(۱۳) صبر و استقامت.....	۸۴۳
(۱۴) صداقت، شجاعت، سعادت و سخاوت.....	۸۶۳
(۱۵) عشق، محبت، گذشت، ایثار و شهادت.....	۸۸۷
(۱۶) علم، عقل، خرد و فرهنگ.....	۹۲۹

فهرست جلد سوم

مقدمه.....	۹۹۹
(۱) فرصت‌ها، خلاقیت، نوآوری.....	۱۰۰۷
(۲) فقر و ثروت.....	۱۰۳۳
(۳) مدیریت و رهبری.....	۱۰۶۱
(۴) مردم، اجتماع و وحدت.....	۱۱۳۱
(۵) معاشرت، دوستی و احترام.....	۱۱۵۵
(۶) معرفت نفس، اخلاق و خودسازی.....	۱۲۰۵
(۷) موفقیت و خوشبختی، پیروزی.....	۱۲۳۷
(۸) نشاط، سلامتی، آرامش و ورزش.....	۱۲۷۵
(۹) نظم، هنر و زیبایی.....	۱۳۰۷
(۱۰) نیکی و نیکوکاری.....	۱۳۲۷
(۱۱) وفای به عهد، رازداری و امانت‌داری.....	۱۳۵۹
(۱۲) هدف، برنامه‌ریزی و کنترل زمان و اعتدال.....	۱۳۷۷
(۱۳) هوای نفس.....	۱۴۲۳
معرفی بزرگان و دانشمندان.....	۱۴۵۳
فهرست گویندگان.....	۱۵۹۵
فهرست منابع و مآخذ.....	۱۶۰۵

www.ketab.ir

گزینۀ نزار

مقدمه

بسمه تعالی

دلها مانند بدن‌ها خسته می‌شوند،

پس برای آنها، سخنان حکیمانه را جستجو کنید. (امام علی(ع))

مقدمه

یکی از بزرگان فرموده‌اند: اهل دل را دو خصلت است، دل سخن‌پذیر و سخن دل‌پذیر.

عصر امروز، عصری است که انسان از نظر باطنی به شرارت کشیده شده است و نیازمند بازنگری در مسائل روحی و اخلاقی خود است. از طرفی در میان توصیه‌های حضرت حق به پیامبرانش، بیشترین توصیه‌ای که به چشم می‌خورد، توصیه به حسنات اخلاقی است، زیرا ظهور حسنات اخلاقی در افق وجود انسان سبب خوشبختی او در دنیا و آخرت گشته و عامل جذب مردم به پاکی و نیکی‌ها است.

بخشی از این توصیه‌ها مانند توصیه به عفو و گذشت، دوری جستن از انتقام بی‌مورد، فرو خوردن خشم، نیکی به دیگران، انفاق و صدقه، رعایت حق ایتام و مساکین و مستضعفان، اصلاح میان مردم، دعوت به صلح و آشتی، آرامش و اتحاد و وحدت، پیروی از حق، صداقت و راستگویی، پاکی و پاکدامنی، وفای به عهد، امانت داری و معرفت، امر به معروف و نهی از منکر، مشورت با اهل عقل و درایت، رعایت حقوق همسایه و دوست و زیردست، داوری به عدالت، رعایت ادب در ضیافت (میهمانی)، تشویق به کار خیر و پرهیز از ستم و تجاوز، که تماماً در شأن و کرامات انسانی می‌باشد.

فضایل، ارزش‌هایی خدادادی است؛ ارزش‌هایی که انسان از راه معرفت و دانش و تمرین‌های عملی به دست می‌آورد و هر آنچه ضد آن است و قرار داشتنش بر صفحه‌ی وجود انسان از قدر و قیمت او می‌کاهد و وی را به شرارت و گناه و مزاحمت برای دیگران و پایمال کردن حقوق انسان‌ها می‌کشاند، رذائل اخلاقی می‌باشد. به همین منظور در این کتاب به فضایل و رذائل اخلاقی از دیدگاه ادیان مختلف و حکیمان و بزرگان دین و دانش بیش از هر چیز پرداخته شده است. همچنین در

خصوص مثبت‌اندیشی، تغییر، تحول، نوآوری، خلاقیت و راه رسیدن به موفقیت و پیروزی و بحث مدیریت و رهبری- که تا کنون به این موارد کمتر پرداخته شده- برای اولین مرتبه جملات قصار انتخاب و جمع آوری گردیده است. بیشتر کلمات و جملات از کتاب‌های پیامبران و ائمه اطهار که بهترین هدایت‌کننده و راهنما می‌باشند، تهیه شده است که همه شهرت جهانی دارند و در میان مردم، اهل علم و قلم شناخته شده و قابل احترام می‌باشند. که اگر با جان دل توجه شود، یک جمله می‌تواند مسیر زندگی انسان پندگیرنده را تغییر دهد و به قولی می‌توان از تجربیات بزرگان به سادگی استفاده نمود. امید است در سایه پند و اندرز و عمل به آن راه درست را انتخاب و با توجه و عمل به آن، به سعادت دنیا و آخرت نایل گردند. انشاء...

همیشه باید از انتقاد سازنده استقبال کرد و از گذشته آموخت و با تدبیر و تصمیم درست آینده را ساخت؛ زیرا تجربه، بهترین درس است و یا به قولی، تجربه بالاتر از علم است. مولای متقیان، علی (ع) می‌فرماید: «هر که پند پذیرد از رسوایی در امان باشد». همچنین حضرت محمد (ص) می‌فرماید: «خوشبخت، آن کسی است که از سرگذشت دیگران پند گیرد. اندرزها برای کسی که آنها را بکار بندد، داروی درد است.» به گفته منتسکیو: «یک ساعت عمر گذشته را به هیچ قیمت نمی‌توان بازگردانید، اما با دادن چند قطعه پول ناچیز می‌توان تجارب تمام عمر بزرگترین عقلای عالم را تصرف کرد.» البته برای شناخت و هدایت کامل‌ترین پدیده جهان که پیچیده‌ترین آنهاست یعنی انسان که اشرف مخلوقات است، همواره پیامبران و امامان و مکاتب اخلاقی و ادیان الهی، اقدامات زیادی صورت گرفته و نقش بسزایی داشته و دارند.

از اعتقادات ابتدایی تا ادیان تکامل یافته، از دانش اولیه تا علوم دقیقه و تجربی از فلسفه نظری، تا فلسفه عملی و ... هر یک به زعم خود، بخش عمده‌ای از مقولات مورد بحث خود را به شناخت انسان اختصاص داده‌اند.

در باب فضایل اخلاقی و کرامات انسانی، نظریه‌هایی ارائه و مکاتبی ایجاد گردیده است، از جمله اسپینوزا و کانت در قرن ۱۶، دیوید هیوم در قرن ۱۷ و ۱۸، مک لوگان،

بیو چمپ و بوی، رابینز، توماس هابز، جان لاک، برتراند راسل و ژان پل سارتر در قرون ۱۸ و ۱۹، همه در مسائل اخلاقی و کرامات انسانی، تئوری‌هایی ارائه نموده‌اند. دکتر الکسیس کارل می‌گوید: «بدن انسان شامل یکصد هزار میلیارد سلول است و هر سلول هزار ژن گوناگون دارد. هر ژن، شامل رشته‌های بلند و مارپیچی (دی، ان، ای) است.» انیشتین می‌گوید: «اگر انسان‌ها در طول عمر خویش، میزان کارکرد مغزشان یک میلیونیم معده شان بود، اکنون کره زمین، تعریف دیگری داشت.» لذا باید اصالت‌های قومی، نژادی، سیاسی، اقتصادی و تاریخی و جغرافیایی را که مانعی در راه پیوست به انسانیت انسان بوده‌اند، مردود دانست و قبول کرد که هیچ وجه امتیازی بین اقوام و ملل چهار نسبت به یکدیگر وجود ندارد. (نزدیکترین شخص به خدا با تفاوتین آنهاست). لذا این کتاب در راهی گام بر می‌دارد که انسان را به انسانیت خود نزدیک تر کند و راه را برای ساختن جهانی انسانی هموار سازد. به گفته حافظ:

آدمی از عالم خاکی نمی‌آید بدست عالمی دیگر بیاید ساخت و از نو آدمی
انسان بودن، یعنی فکر کردن و تعقل داشتن؛ لذا باید تجربیات و گفتار بزرگان و حکیمان را با دقتی ژرف و حوصله‌ای وافر مطالعه و توجه نماییم.

ارزش و عظمت پند از چنان مقام والایی برخوردار است که پروردگار متعال، کتاب مقدس خود را برای موعظه نازل فرموده و این واژه با عظمت نیز در هشت جای قرآن بیان شده است. لذا موعظه و پندپذیری از خصایص پیرمردان و متقین است. این کتاب از قرآن مجید و دیگر کتب آسمانی همچنین از سخنان کهریز آیت، چهارده معصوم (ع) و سایر فرزندان علم و حکمت همچون شهیدان، آیت ا. مطهری، آیت ا. دکتر بهشتی، آیت ا. دکتر باهنر، شهید مفتح و شهید رجایی، همچنین از حضرات آقایان هاشمی رفسنجانی، حسن ا. ا. عالمی، جوادی آملی، علامه محمد تقی جعفری، علامه طباطبایی، حضرت امام خمینی (ره)، مقام معظم رهبری و حضرات، آیت ا. بهجت و بهاء الدینی و جملات قصار دیگر اندیشمندان ایران و جهان در ۴۰ فهرست گردآوری و در ۳ جلد خدمتان تقدیم می‌گردد.

برای گردآوری این مجموعه، از بیش از ۲۲۰ کتاب به عنوان منبع استفاده شده و در مجموع، از بیش از پانصد گوینده، پند گردآوری گردیده که مختصری از

زندگینامه آنان نیز آخر کتاب آورده شده است. امید است این کتاب شما را تشویق کند تا آثار نویسندگانی که از آنها نقل قول کرده‌ایم را بیش از پیش مطالعه نمایید.

لازم به یادآوری است، جملات قصاری که شماره ندارند همه از یک گوینده می‌باشد که قبل از شماره بعدی نام گوینده در آخرین جمله آورده شده است.

به دلیل حفظ امانت، سعی و تلاش وافر برای صحیح بودن مطالب با شش مرحله ویراستاری انجام شده که در صورت هر گونه اشتباه ما را خواهید بخشید. البته مطالب برای تمامی دفاتر نشر و آثار بزرگان داخل کشور که فعال بوده‌اند، ارسال شده که پس از اصلاحات لازم عودت داده‌اند و طی نامه‌ای نیز تایید فرمودند. در اینجا لازم می‌دانم که از ایشان تشکر و قدردانی نمایم.

به هر جهت، این، تمام چیزی است که می‌توانستیم، نه تمام چیزی که می‌خواستیم. امید است پاسخگوی نیاز خوانندگان عزیز باشد. هر چند بدون تردید، کاستی‌هایی دارد. به امید آنکه نقطه شروعی باشد برای دیگر محققان تا آن را کامل‌تر نمایند.

در خاتمه لازم می‌دانم از همه کسانی که در تهیه و گردآوری این مجموعه تلاش و یاری نموده‌اند تشکر و قدردانی نمایم. بخصوص آقایان روح‌الهی و مرتضی جوادی از انتشارات اسراء که هماهنگی‌های لازم را با دفتر حضرت آیت ا. جوادی آملی هموار نمودند، از شورای نظارت بر نشر آثار استاد شهید مرتضی مطهری، آقایان محمد کوکب و علی مطهری، و آقای علی جعفری، مدیر نشر آثار علامه محمد تقی جعفری، مدیریت محترم فروش کتاب انتشارات فرهنگ اسلامی، کارکنان انتشارات بقعه (حفظ و نشر آثار شهید مظلوم بهشتی) آقای مرادی و رضا حسینی، مدیریت نشر نامنی، مدیریت و همکاران روابط عمومی تشخیص مصلحت نظام آقایان خلیلی و کریمی و سلیمانی، مدیریت دفتر موسسه فرهنگی پژوهشی انقلاب اسلامی (حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری)، بخصوص آقایان دکتر طائب، ملکی و تقوا، رحمانی‌نژاد و ملکی‌تبار و دفتر نشر و آثار حضرت امام (ره) بخصوص واحد پژوهش و ارزشیابی آقایان هادی قبادی، رضی خواه و حمید انصاری و از آقایان اسدیان و بهپور که با خلاصه یادداشت‌هایشان یاری نمودند، دفتر نشر آثار شهید دکتر مفتاح و دفتر نشر آثار شهید باهنر، آقایان دکتر ناصر باهنر، احمدی و یوسفی همچنین دوستانی که در

گردآوری و تلخیص یاری نمودند، آقایان منوچهر کشاورزبان، آلبرت کوچوی، حسین هوشمند، حسین سوکی، حجر و جلال صفائیان، بشیر حسین زاده، احمد جزایری، رضا خلیج، علی بابائی، کوروش حسن پور، حسین خرمی و آقای یوسفی و حاج آقا سید محمد میر یحیی و خانم‌ها: فاطمه شهپریان، زهرا، کبری، سمیه، سمانه و آمنه صفائیان، بخصوص از خانم‌ها مهربانوش اسماعیل پور، الهام یوسف زاده، خدیجه انیسی و سارا و پرچین همدانی که زحمت تایپ این مجموعه را متقبل شدند و سرکار خانم آبام که ویراستاری مجموعه را به عهده گرفتند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم. همچنین از همه کسانی که در این مدت اینجانب را مورد حمایت و تشویق خود قرار داده اند از جمله مدیران شرکت ملی حفاری آقایان حیدر بهمنی، گلپایگانی، طاهری، دقایقی و داوری مدیران شرکت ملی صنایع پتروشیمی، آقایان مهندس نعمت زاده، ابراهیمی اصل، حراف، دکتر معظمی، ابراهیم پور، نجابت، نژادسلیم و بیات بخصوص حاج آقا احمدی بروجرودی، دکتر حسن یاریگر روش، مهندس محمود شیرین و مهندس مهدی ثقلی و مهندس حیدرنیا و کمیته انتشارات کتاب پتروشیمی و مهندس ظریفکار تشکر و قدردانی می‌نمایم و از آقای مهندس علیرضا یحیایی، مسئول موسسه تبلیغاتی نسیم که کارهای کامپیوتری و صفحه‌آرایی مجموعه را عهده‌دار شدند و آقای غلامی، مدیر موسسه گروه هنری طرح ساده به خاطر فعالیت‌های چاپ مجموعه و آقایان حاج محمدی و حسن زاده که در طراحی جلد، کمال مساعدت را نمودند و همه کسانی که به نحوی مساعدت و یاری نمودند و نامشان آورده نشده است، تشکر و قدردانی و از خداوند برای همه اجر خیر آرزو می‌نمایم.

محمد صفائیان

سال ۱۳۹۱